

Warszawa, dnia 5 grudnia 2014 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI

DKSiW-WKiN.0811.16.2014

Egz. Nr 1...

Pani
Ewa Mes
Wojewoda Kujawsko-Pomorski

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellońska 3
85-950 Bydgoszcz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli do realizacji przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MAC w 2014 roku, na temat *realizacji ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Zespół kontrolny Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w składzie:

- kierownik zespołu -- Marcin Kaczorek – główny specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSiW MAC posiadający upoważnienie Nr 23/2014 z dnia 28 marca 2014 r.,
- członek zespołu – Piotr Karkosik -- starszy specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSiW MAC posiadający upoważnienie Nr 24/2014 z dnia 28 marca 2014 r.,

przeprowadził na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ w dniach 31 marzec-16 maja 2014 r. kontrolę w trybie zwykłym.

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji przepisów ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego*² przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru jego właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

² Ustawa z dnia 7 września 2007 r., Dz. U. z 2012 r., poz. 1460.

- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (dalej: ustawa o ujawnieniu), tj. korzystania z możliwości żądania od starostów uzupełnienia wykazów z określeniem terminu i zakresu uzupełnienia; kontroli wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a cyt. ustawy i bieżącego przekazywania z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej danych ze sprawozdań, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy, Głównemu Geodecie Kraju; zawiadamiania o niewykonywaniu obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy, właściwego organu sprawującego nadzór nad działalnością organów wymienionych w przepisach.
- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego³, tj. generowanie z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej dokumentów elektronicznych – szablonów sprawozdań.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r.

Urząd Wojewody Kujawsko-Pomorskiego pełniła Pani Ewa Mes. Zagadnienia związane z realizacją przepisów ustawy o ujawnieniu w imieniu Wojewody realizował funkcjonujący w ramach Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości Oddział Regulacji Stanów Prawnych i Uwłaszczeń. Dyrektorem Wydziału był Pan Tadeusz Kotanowicz, natomiast kierownikiem Oddziału była ██████████

Na podstawie analizy dokumentacji źródłowej oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień zespół kontrolny ocenił realizację przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w następujący sposób:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach – **pozytywnie z nieprawidłowościami.**
- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu – **pozytywnie z nieprawidłowościami.**
- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego – **pozytywnie z uchybieniami.**

Podsumowując wyniki analizy dokumentacji źródłowej dotyczącej kontrolowanych zagadnień oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono realizację przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 1056

Powyższa ocena wynika ze stwierdzonych w toku kontroli następujących ustaleń:

A. Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich własności zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.

Terminowość przekazywania przez Wojewodę do Głównego Geodety Kraju (dalej: GGK) uzupełnionych wykazów nieruchomości, które z mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*⁴ została określona przepisem art. 1a ust. 4 ustawy *o ujawnieniu*. Przywołanym przepisem ustawodawca zobowiązał Wojewodę do przekazania GGK w terminie do 19 lipca 2013 r. z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej danych, które otrzymał od starostów w oparciu o przepisy art. 1a ust. 1 i 3 ustawy.

Z kolei art. 4a ust. 2 ww. ustawy obliguje Wojewodę do bieżącego przekazywania do GGK półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2 i art. 2a ustawy, tj. ze składania we właściwych sądach rejonowych wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

Z terenu województwa kujawsko-pomorskiego 173 podmioty były zobowiązane do przekazywania Wojewodzie do każdego 15 dnia miesiąca następującego po upływie każdego półrocza, tj. do 15 stycznia i 15 lipca, sprawozdań o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*.

W trakcie podjętych czynności zespół kontrolny stwierdził, że Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie przekazywał GGK uzupełnionych wykazów, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*, a także sprawozdań sporządzanych przez starostów i prezydentów miast, o których mowa w art. 4a ust. 1 cyt. ustawy, ponieważ starostowie i prezydenci miast importując do Modułu Nieruchomości Skarbu Państwa systemu Integrującej Platformy Elektronicznej (dalej: IPE) ww. wykazy i sprawozdania bezpośrednio przekazywali je GGK.

Opisany sposób przekazywania wykazów i sprawozdań GGK był wynikiem pism GGK⁵ oraz Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji⁶, zgodnie z którymi zalecono, aby starostowie samodzielnie generowali i importowali pliki sprawozdań w systemie IPE w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa i powiatu, przy jednoczesnej analizie raportów błędów. W piśmie z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji jednoznacznie określono, że przekazywanie danych następuje w sposób automatyczny podczas ich importu w IPE przez starostów pod nadzorem wojewodów. Wojewodów zobligowano do monitorowania prawidłowości i kompletności dokonywanych importów.

(Dowód: akta kontroli str. 119-120, 212-213)

⁴ Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm.

⁵ Pismo Głównego Geodety Kraju, Pani Jolanty Orlińskiej z dnia 9 lutego 2011 r., sygn. KN-5040-02/11.

⁶ Pismo z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. DAP-WN-693-15/2013/LKa.

Mając powyższe na uwadze, ocenie nie podlega sposób przekazywania przez Wojewodę danych o których mowa w art. 1a ust. 4 oraz art. 4a ust. 2 ustawy o *ujawnieniu*, w kontekście danych zawartych w uzupełnionych wykazach i sprawozdaniach zaimportowanych do IPE przez starostów i prezydentów miast.

Po dokonaniu analizy zasilania systemu IPE uzupełnionymi wykazami z poszczególnych powiatów województwa kujawsko-pomorskiego zespół kontrolny ustalił, że w kontrolowanym okresie z terenu 2 powiatów⁷ dokonano importu 6 uzupełnionych wykazów, ponadto 1 importu⁸ dokonał Centralny Ośrodek Geodezji i Kartografii (dalej: CODGiK). Jednocześnie stwierdzono, że 3 importów dokonano z przekroczeniem ustawowego terminu do 19 maja 2013 r., tj. w dniu 17 lipca 2013 r. zaimportowano uzupełniony wykaz powiatu świeckiego, a 18 lipca 2013 r. oraz 16 stycznia 2014 r. zaimportowano uzupełniony wykaz z powiatu aleksandrowskiego. Pozostałe powiaty nie dokonywały zasilania systemu IPE uzupełnionymi wykazami, lecz dokonywały uzupełnień poprzez składanie sprawozdań.

(Dowód: akta kontroli str. 45)

23 podmioty, w tym 19 starostów i 4 prezydentów miast na prawach powiatu posiadający bezpośredni dostęp do IPE z pominięciem Wojewody zasilają system półrocznymi sprawozdaniami. Podmiotom, które takiego dostępu nie miały Wojewoda przesyłał za pośrednictwem poczty elektronicznej wygenerowane z IPE pliki, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego - dotyczyło to 150 podmiotów z województwa kujawsko-pomorskiego, w tym urzędów miast, urzędów gmin, Urzędu Marszałkowskiego, regionalnych zarządów gospodarki wodnej, regionalnych dyrekcji lasów państwowych oraz oddziałów terenowych: Agencji Nieruchomości Rolnych, Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszaniowej.

(Dowód: akta kontroli str. 32-44)

W terminie do 15 stycznia oraz 15 lipca każdego roku poszczególne podmioty były zobligowane do przekazania Wojewodzie półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku składania w sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności Skarbu Państwa i wniosków o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa.

Zespół kontrolny dokonał analizy terminowości przekazywania Wojewodzie sprawozdań przez zobligowane do tego podmioty oraz importów sprawozdań do IPE za II półrocze 2012 r., I półrocze 2013 r. i II półrocze 2013 r., na wybranej losowo próbie 15 podmiotów⁹, co stanowi 10% zobowiązanych podmiotów.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w systemie IPE ustalono, że Wojewoda indywidualnie dla każdego podmiotu importował sprawozdania do systemu IPE.

⁷ Powiaty aleksandrowski i wąbrzeski.

⁸ Powiat świecki.

⁹ Urząd Gminy Koneck, Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Gminy Papowo Biskupie, Urząd Miasta i Gminy Łasin, Urząd Miasta Janikowo, Urząd Miasta Strzelno, Urząd Miasta Radziejów, Urząd Miasta Więcbork, Urząd Gminy Lubianka, Urząd Gminy Śliwice, Urząd Miasta i Gminy Chodecz, Urząd Gminy Rogowo, Urząd Gminy Górzno, Urząd Miasta Lipno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

Po analizie poczty elektronicznej otrzymanej na płycie CD zespół kontrolny stwierdził, że za II półrocze 2012 roku Wojewoda dokonał tylko 1 importu sprawozdania w dniu 8 maja 2013 r. Sprawozdanie z Urzędu Gminy Rogowo wpłynęło w dniu 10 kwietnia 2013 r., a więc znacznie po terminie określonym ustawowo na dzień 15 stycznia 2013 r. Pozostałych 14 podmiotów w ogóle nie przekazało Wojewodzie sprawozdań.

Za I półrocze 2013 roku żaden z 15 podmiotów nie przekazał sprawozdania, w skutek czego Wojewoda nie dokonał ani jednego importu do IPE.

Z analizowanej dokumentacji wynika, że w odniesieniu do II półrocza 2013 roku sprawozdania wpłynęły od 5 podmiotów¹⁰ w dniach 14-16 stycznia 2014 r., przy czym Urząd Miasta Więcbork przysłał sprawozdanie 1 dzień po terminie, tj. 16 stycznia. Natomiast analiza w IPE dotycząca importu sprawozdań przez Wojewodę wskazuje, że w dniach 28 i 31 stycznia 2014 r. zaimportowano pliki pochodzące od 6 podmiotów¹¹. Nie zaimportowano sprawozdania z Urzędu Miasta Więcbork, ale zaimportowano sprawozdania z Urzędu Gminy Koneck oraz Urzędu Miasta Lipno, chociaż z analizy korespondencji elektronicznej nie wynika, aby te dwa podmioty przekazały wojewodzie sprawozdania.

(Dowód: akta kontroli str. 29-30, 73-95, 291-292)

B. Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Stosownie do przepisu art. 1a ust. 1 ustawy o ujawnieniu, starostowie zostali zobligowani do przekazania Wojewodzie uzupełnionych wykazów, o których mowa w art. 1 ust. 1 ww. ustawy w terminie do 19 maja 2013 r. Natomiast Wojewoda w terminie do 19 lipca 2013 r. miał przekazać dane z otrzymanych wykazów GGK (art. 1a ust. 4 ustawy). Jak już opisano w pkt. A starostowie importując uzupełnione wykazy do IPE bezpośrednio przekazywali je GGK, z wyłączeniem Wojewody, który był jedynie zobowiązany do nadzoru nad ich kompletnością.

Analiza zebranych przez zespół kontrolny dokumentów potwierdza, że Wojewoda wzywał jednostki do uzupełnienia wykazów. W dniu 27 marca 2013 r. z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wysłano za pomocą poczty elektronicznej zapytanie o kompletność wykazów zaimportowanych do systemu IPE oraz wezwanie do ewentualnego ich uzupełnienia przez niżej wymienionych starostów: aleksandrowskiego, brodnickiego, bydgoskiego, chełmińskiego, gołubsko-dobrzyńskiego, grudziądzkiego, inowrocławskiego, lipnowskiego, nakielskiego, radziejowskiego, sępoleńskiego, toruńskiego, tucholskiego, żnińskiego oraz prezydentów miast: Grudziądz i Toruń. W dniu 28 marca 2013 r. pisma o takiej samej treści wysłano za pomocą środków komunikacji elektronicznej do powiatów: rypińskiego, mogileńskiego oraz wąbrzeskiego. W dniu 29 marca 2013 r. podobne pismo wystosowano do starosty świeckiego oraz w dniu 8 kwietnia 2013 r. do Prezydenta Miasta Bydgoszcz. Powyższa korespondencja nie zawierała konkretnych wskazań co do pozycji, treści oraz zakresu uzupełnień. Z analizy korespondencji elektronicznej wynika, że pismo o ww. treści nie zostało

¹⁰ Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Miasta Więcbork, Urząd Gminy Rogowo, Urząd Gminy Górzno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

¹¹ Urząd Gminy Koneck, Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Gminy Rogowo, Urząd Gminy Górzno, Urząd Miasta Lipno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

przekazane do Starosty Włocławskiego oraz Prezydenta Miasta Włocławek. Jednak adnotacja na wydruku e-maila z dnia 27 marca 2013 r. do Powiatu Aleksandrowskiego wskazuje, że w dniu 27 marca 2013 r. także do ww. podmiotów skierowano korespondencję elektroniczną.

W związku z pismem Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 czerwca 2013 r. wskazującym m.in. na nieprzekazanie przez niektóre powiaty z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej części wykazu nieruchomości sektora publicznego oraz błędy, które występują w ww. wykazach oraz pismem uzupełniającym z dnia 4 lipca 2013 r., Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, w dniu 8 lipca 2013 r., podjął działania polegające na rozesłaniu pocztą elektroniczną, do podmiotów realizujących zadania wynikające z ww. ustawy, pism do których dołączono zestawienie zbiorcze dla danego podmiotu wygenerowane z systemu IPE w dniu 5 lipca 2013 r. oraz zestawienie działek zdublowanych z prośbą o przeanalizowanie przesłanych materiałów. Ponadto w piśmie wskazano na rozbieżności w poszczególnych wykazach danych wg ksiąg wieczystych, wobec danych wg katastru nieruchomości i wezwano do ewentualnego poprawienia lub uzupełnienia wykazów. Pisma takie przekazano do wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu znajdujących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

(Dowód: akta kontroli str. 119-134)

Nadzór Wojewody nad terminowym przekazywaniem sprawozdań przez zobowiązane podmioty nie był wystarczający.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski wyjaśnił¹², że *w zasadzie wszystkie podmioty przekazywały wojewodzie sprawozdania półroczne, jednakże nie w sposób cykliczny, w związku z czym z uwagi na dużą ilość podmiotów korespondencja czy to mailowa czy papierowa była wysyłana masowo do poszczególnych podmiotów, ze wskazaniami o konieczności wypełniania obowiązku sprawozdawczego, m.in. w pismach z dnia 21 stycznia 2013 r., 31 marca 2014 r.*

(Dowód: akta kontroli str. 29-30)

W ocenie zespołu kontrolnego, pismo z dnia 21 stycznia 2013 r. podpisane z upoważnienia Wojewody przez Pana Tadeusza Kotanowicza Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, jest ogólną informacją dotyczącą zmian wprowadzonych ustawą z dnia 28 czerwca 2012 r.¹³ W piśmie tym jest zamieszczona informacja o potrzebie uzyskania adresów poczty elektronicznej podmiotów objętych obowiązkiem sprawozdawczym, natomiast nie wspomina się o niedotrzymanym terminie na przekazanie sprawozdań za II półrocze 2012 r., tj. 15 stycznia 2013 r.

(Dowód: akta kontroli str. 99-100)

W związku z powyższym uprawnione jest stanowisko, że Wojewoda nie wzywał podmiotów do nadesłania zaległych sprawozdań. Nie prowadzono też systematycznej analizy importowanych sprawozdań i wykazów pod kątem ich zawartości merytorycznej, a w konsekwencji korespondencja kierowana przez wojewodę do podmiotów sprawozdawczych była bardzo ogólna.

¹² Pismo z dnia 4 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przez Pana Tadeusza Kotanowicza Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, sygn. WSPN.II.7580.28.2014.IS.

¹³ Ustawa o zmianie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 840).

W odniesieniu do monitorowania przez Wojewodę składania przez poszczególne jednostki wniosków do sądów o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego stwierdzono, że również w tym zakresie Wojewoda nie wykorzystywał możliwych środków nadzoru. Wojewoda nie dokonywał samodzielnej analizy treści sprawozdań pod kątem ujawnienia nieruchomości w księdze wieczystej. W konsekwencji nie kierował do właściwych podmiotów zapytań dotyczących braku ujawnienia w księgach wieczystych poszczególnych nieruchomości.

Główny Geodeta Kraju, Pan Kazimierz Bujakowski pismem z dnia 24 lipca 2013 r.¹⁴ zwrócił się do wojewodów z prośbą o rozesłanie do wszystkich starostów wzoru oświadczenia o kompletności wykazu nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*.

Jak wynika z wyjaśnień Wojewody¹⁵, oświadczenia o kompletności wykazów odebrano od 19 podmiotów (z wymaganych 23) i przekazano Głównemu Geodecie Kraju pismami z dnia 14 lutego 2014 r. (16 oświadczeń) i 31 marca 2014 r. (3 oświadczenia). Do pozostałych 4 starostów¹⁶ w dniu 31 marca 2014 r. wysłano ponowne wezwanie do złożenia ww. oświadczenia.

(Dowód: akta kontroli str. 22-24, 135-160)

W 2013 roku pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego nie przeprowadzili żadnej kontroli podmiotów zobowiązanych do przekazywania wykazów i sprawozdania, mającej na celu sprawdzenie wykonania obowiązku wynikającego z przepisów art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy *o ujawnieniu*, co należy ocenić negatywnie.

Wojewoda w trakcie realizacji przepisów ustawy *o ujawnieniu* nie stwierdził, aby organy zobowiązane do wykonywania zadań wynikających z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ww. ustawy, nie wywiązywały się z nałożonego obowiązku, zatem nie było przypadków zawiadomień kierowanych do organów sprawujących nad nimi nadzór¹⁷. Wojewoda nie otrzymał też od żadnego starosty bądź prezydenta miasta na prawach powiatu informacji o niewykonywaniu ustawowych obowiązków przez zobowiązane jednostki.

Pismem Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 listopada 2013 r. (sygn. DAP-WN-0740-21/2013/I.Ka) przekazany został do wojewodów dezyderat nr 14 sejmowej Komisji Kontroli Państwowej w sprawie uregulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek

¹⁴ Sygn. KN-5040-20/13.

¹⁵ Pismo z dnia 2 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przez Pana Tadeusza Kotanowicza Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, sygn. WSPN.II.7580.28.2014.IS.

¹⁶ Starosta Żniński, Prezydent Miasta Torunia, Starosta Gołubsko-Dobrzyński, Starosta Lipnowski.

¹⁷ Pismo z dnia 2 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przez Pana Tadeusza Kotanowicza Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, sygn. WSPN.II.7580.28.2014.IS.

samorządu terytorialnego, z prośbą o przekazanie informacji na temat stanu realizacji ustawy *o ujawnieniu*, szczególnie w zakresie działań nadzorczych podejmowanych przez wojewodów w stosunku do podmiotów wypełniających zadania ustawowe. Ponadto, w związku z opinią Komisji Kontroli Państwowej wskazana została potrzeba zintensyfikowania działań nadzorczych podejmowanych w wyżej opisanym zakresie dotyczącym gospodarowania nieruchomościami sektora publicznego. Wojewoda Kujawsko-Pomorski podjął działania nadzorcze polegające m.in. na dokonaniu dodatkowej analizy danych zaimportowanych do systemu IPE wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., w następstwie czego wskazano uchybienia w piśmie z dnia 4 lutego 2014 r.¹⁸ skierowanym do 8 podmiotów. Zdaniem zespołu kontrolnego działań podjętych przez Wojewodę nie można uznać za zintensyfikowane działania nadzorcze.

(Dowód: akta kontroli str. 22-24, 175-182)

Mając na względzie liczbę podmiotów w stosunku do których Wojewoda sprawuje nadzór w związku z realizacją przepisów ustawy *o ujawnieniu*, w opinii zespołu kontrolnego nie można przyjąć, że działania podejmowane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego były wystarczające z punktu realizacji ww. przepisów, ponieważ Wojewoda nie egzekwował w sposób właściwy nadsyłania zaległych sprawozdań przez zobowiązane jednostki. Zobliżowanych do przekazywania Wojewodzie sprawozdań są 173 podmioty (w tym 19 starostów i 4 prezydentów miast na prawach powiatów, którzy bezpośrednio zasilali system IPE sprawozdaniami oraz 150 podmiotów nieposiadających dostępu do IPE, dla których importu sprawozdań do IPE dokonuje Wojewoda), natomiast do dnia 7 lutego 2014 r. Wojewoda zaimportował do IPE jedynie 117 sprawozdań¹⁹. Ponadto w ocenie zespołu kontrolnego Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował nadzór nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 3 i 3a cyt. ustawy, czego konsekwencją jest liczba działek dotąd nieujawnionych w księgach wieczystych, tj. 98 453. Według stanu na dzień 7 lutego 2014 r. z terenu województwa kujawsko-pomorskiego ujawnionych w księgach wieczystych zostało 203 768, co stanowi 67% ogólnej liczby działek, których właścicielem jest Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego²⁰.

Ponadto, nie przeprowadzano właściwej analizy danych zawartych w otrzymywanych półrocznych sprawozdaniach, jak i zbiorczym zestawieniu wojewódzkim, a opierano się jedynie na analizach sporządzonych przez Głównego Gendetę Kraju, co zdaniem zespołu kontrolnego nie zapewniało właściwej realizacji ustawy *o ujawnieniu*.

¹⁸ Pismo z dnia 2 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przez Pana Tadeusza Kotanowicza Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości, sygn. WSPN.II.7580.28.2014.IS.

¹⁹ Informacja dla Rady Ministrów dotycząca realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1460), Marzec 2014 r. – wersja robocza przygotowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

²⁰ *ibid.*

C. Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Obowiązek generowania przez Wojewodę z IPE szablonów sprawozdań i przekazywania ich właściwym podmiotom określa § 6 rozporządzenia w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Starostowie samodzielnie generowali z IPE pliki sprawozdań. Wojewoda Kujawsko-Pomorski zobowiązany był do importowania z IPE szablonów sprawozdań dla 150 jednostek, które nie posiadały bezpośredniego dostępu do IPE.

Tak wygenerowane pliki powinny zostać następnie przekazywane do właściwych adresatów.

Zespół kontrolny dokonał analizy generowania i przekazywania przez Wojewodę plików sprawozdań z IPE dla 15 losowo wybranych podmiotów²¹ (10%) w każdym okresie ustalonym przepisami ww. rozporządzenia, tj. generowanie plików w terminach do 31 marca 2013 r. (za I półrocze 2013 roku), do 30 września 2013 r. (za II półrocze 2013 roku) oraz do 31 marca 2014 r. (za I półrocze 2014 roku).

W 11 przypadkach²² (73% próby) Wojewoda wygenerował pliki sprawozdań za I półrocze 2013 r. 16 dni po terminie, tj. 16 kwietnia 2013 r. Sprawozdania dotyczące 4 podmiotów za I półrocze 2013 r. oraz wszystkie 15 za pozostałe okresy były generowane terminowo.

Z przekazanych zespołowi kontrolnemu maili nie wynika, by wygenerowane pliki dotyczące I półrocza 2013 roku zostały przekazane do 14 podmiotów. Jedynie korespondencja elektroniczna do Urzędu Gminy Rogowo potwierdza terminowe przekazanie wygenerowanego pliku w dniu 29 marca 2013 r.

Natomiast w odniesieniu do sprawozdania za II półrocze 2013 r. Wojewoda terminowo przekazał wygenerowane sprawozdania 9 podmiotom²³, 4 podmiotom²⁴ z dwudniowym opóźnieniem, 1²⁵ z czterodniowym opóźnieniem, zaś w odniesieniu do 1 podmiotu²⁶ brak jest korespondencji elektronicznej potwierdzającej przekazanie pliku.

Wszystkie pliki za I półrocze 2014 roku zostały przez Wojewodę przekazane terminowo.

(Dowód: akta kontroli str. 47-72, 291-292)

²¹ Urząd Gminy Koneck, Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Gminy Papowo Biskupie, Urząd Miasta i Gminy Łasin, Urząd Miasta Janikowo, Urząd Miasta Strzelno, Urząd Miasta Radziejów, Urząd Miasta Więcbork, Urząd Gminy Lubianka, Urząd Gminy Śliwice, Urząd Miasta i Gminy Chodecz, Urząd Gminy Rogowo, Urząd Gminy Górzno, Urząd Miasta Lipno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

²² Urząd Gminy Koneck, Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Miasta i Gminy Łasin, Urząd Miasta Janikowo, Urząd Miasta Strzelno, Urząd Miasta Radziejów, Urząd Miasta Więcbork, Urząd Gminy Śliwice, Urząd Miasta i Gminy Chodecz, Urząd Miasta Lipno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

²³ Urząd Gminy Koneck, Urząd Gminy Nowa Wieś Wielka, Urząd Gminy Papowo Biskupie, Urząd Miasta Strzelno, Urząd Miasta i Gminy Chodecz, Urząd Gminy Rogowo, Urząd Gminy Górzno, Urząd Miasta Lipno oraz Urząd Gminy Wąbrzeźno.

²⁴ Urząd Miasta Janikowo, Urząd Miasta Radziejów, Urząd Gminy Lubianka, Urząd Gminy Śliwice.

²⁵ Urząd Miasta i Gminy Łasin.

²⁶ Urząd Miasta Więcbork.

W ocenie zespołu kontrolnego realizacja w imieniu Wojewody wszystkich obowiązków wynikających z przepisów ustawy o ujawnieniu (opisanych w punktach A, B i C) przez jednego pracownika Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości nie jest wystarczająca dla zapewnienia właściwego wykonywania ustawowych obowiązków. Dlatego też zasadne jest stwierdzenie, że Wojewoda nie zapewnił właściwej organizacji oraz obsady kadrowej dla realizacji ustawy o ujawnieniu.

* * *

Po zbadaniu realizacji przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

zalecam:

1. Egzekwowanie od poszczególnych jednostek przekazywania półrocznych sprawozdań, zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy o ujawnieniu.
2. Wzmocnienie nadzoru nad terminowym przekazywaniem przez jednostki półrocznych sprawozdań.
3. Na bieżąco zasilanie systemu IPE otrzymywanymi od jednostek plikami sprawozdań.
4. Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy o ujawnieniu.
5. Ewidencjonowanie w elektronicznym systemie obiegu dokumentacji otrzymywane od jednostek wiadomości elektroniczne zawierające półroczne sprawozdania oraz wiadomości elektroniczne zawierające wygenerowane przez Wojewodę pliki o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego dla obszaru całego kraju.

Uwzględniając, że ustawa o ujawnieniu kończy swoje działanie w pierwszych miesiącach 2015 r., nie zawarto zaleceń dotyczących:

1. Terminowego generowania i przekazywania plików sprawozdań do zobowiązanych podmiotów.
2. Przeprowadzania kontroli zgodnie z dyspozycją art. 4a ust. 2 ustawy o ujawnieniu.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zobowiązuje Panią Wojewodę, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do złożenia informacji o sposobie wykorzystania wyżej wymienionych uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Minister Administracji i Cyfryzacji

z pp. Stanisław HOSKOWSKI
Szef Urzędu

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Wojewoda Kujawsko-Pomorski, 85-950 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 3.

Egz. Nr 2 – a/a

Sporządził: Zespół kontrolny